

# CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravišтво je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, Poljske ulice št. 10.

## Iz pastirskega lista častni duhovščini Goriške cerkvene pokrajine. \*)

Častiti, preljubljeni bratje v Kristusu!

Škofje Goriške cerkvene pokrajine, zbrani v svoji metropoli v posvetovanje važnih cerkvenih reči in zadev, spolnujejo s tem razglasom težko vestno dolžnost.

Nekteri v imenovani pokrajini izhajajoči dnevniki in časopisi, bodisi politične ali leposlovne vsebine, prinašajo od časa do časa članke, iz katerih veje nekatolišk, časni in večni sreči našega ljudstva poguben duh. Sosebno v poslednjem času se je to zopet prigodilo in sicer na prežalosten, da, čez vse sramotiven način. — — — — —

Enake vrste listi — si prisvajajo celó pravico, določevati, kako naj se obhajajo najsvetejše skrivnosti naše sv. vere ter sv. Cerkvi zapovedovati, v kakem redu in jeziku naj se vrše sveta opravila.

Iz svetega spoštovanja zakrivala je nekđaj sv. Cerkev prevzvišene skrivnosti sv. maše z obredbo, ki se je zvala „disciplina arcani“; a dandanes se tirajo one iz posvečenih hramov na terišče národnih in političnih strasti! — Do sedaj se je vrejevanje sv. liturgije, kakor n. pr. ono po sv. Gregoriji Velikem, vedno smatralo kot delo, izvrševano s posebno pomočjo božjo. A sedaj naj bi odločevali možje, o katerih se neredko splošno vé, da, če ne sovražijo katoliške cerkve, pa vsaj njene zakone popolnoma prezirajo. Najsvetejšim, za čast božjo nad vse gorečim možem, ktere je tedaj gotovo sv. Duh vodil, možem, ki so celó življenje žrtvovali za svoje verne, ni prišlo na misel, da tuj jezik pri sv. maši ovira razširjevanje božjega kraljestva na zemlji, ali da se morda zarad njega krščanski duh ne more dovolj vglobiti v srcih vernikov; a dandanes se celó taki predrznejo proti temu modrovati in ustavljati se, koji ne samo ne pospešujejo katoliške Cerkve, ampak jo v besedi in djanji spod-

\*) Ker nam zavoljo tesnega prostora „C.-Gl.-a“ ni mogoče ves pastirski list tã natisniti, moramo si dovoliti, vsaj oni del svojim čitateljem podati, kateri govori o strogi veljavi zapovedane nam liturgije latinske; ona je v našem programu vedno bila, je in tudi bode. Radujemo se nad to imenitno izjavo prevzvišenih škofov, kajti iz nje razvidimo, da smo hodili po pravi poti; prav ona nam je tudi v toložilo za vse očitne in skrite napade preteklih let.

kopujejo, dà, ki naravnost in javno izpovedajo, da so pripravljeni celó odpasti od nje, ako bi ne hotela vstreči njihovim tirjatvam!

Toda, — molčimo o Cerkvi. — Zgodovina do današnjih časov nam kaže mnogo narodov, ki so se vkljub tujemu jeziku v liturgiji povzpeli v omiki tako visoko, da se niti od daleč ne more ž njimi meriti omika vseh onih različnih narodov, ki so imeli in imajo svoj lastni obredni jezik kot neobhodno tirjatev národnega razvoja in velikosti!

Podpisani škofje smatrajo za svojo dolžnost slovesno obsoditi počenjanje, s katerim se zanikavajo vsa ona načela, na kojih sloni cerkveni red in disciplina. Celó škofom ni dovoljeno, vvajati v cerkveno liturgijo novosti! ta pravica pridržana je sv. apostolski Stolici. Se li tedaj more trpeti, da bi se zasebniki, bodisi duhovniki ali neduhovniki, vtikali v stvar, ktera nikakor ne spada v njih oblast in področje? — Podpisani tudi ne morejo nikakor priznati, naj bi se ravnala Cerkev, njene naredbe in bogoslužje po spremenljivem vsakdanjem mnenji ali pa po národnostnih ali političnih tirjatvah.

Kdor hoče biti katoličan, mora vedeti, da Cerkev ni naredba človeška, ampak nadnaravna, božja, ktero vodi sv. Duh. Vedeti mora, da ne morejo ukazovati národu cerkvi, — človek Bogu, — ampak nasprotno Cerkev národom, — Bog človeku, — kako naj se versko življenje vravnava in v javnem ter skupnem bogoslužji izraža. Pravi katoličan vé, da je dolžan Cerkvi brezpo- gojno vdanost in pokorščino, in da Bogu ugovarja, kdor Cerkvi ugovarja.

Kdor drugače misli, podreja božjo naredbo — Cerkev — poljubnosti in razsodbi človekovi; zanikava njen nadnaravni, božji značaj; nasprotno pa obo- žuje stvar — národ. Kdor tako misli, zavzema — da najugodnejše sodimo — stališče protestantov, ki smatrajo svoje cerkvene načelnike le kot zastop- nike in pooblaščenca národove, od katerih se potemtakem lahko tirja, da naj nad cerkvenim vladarstvom gospodujejo národne in politične težnje in da naj ona iz njih zajema svojemu delovanju namen in smér. A na katoliškem stališči ta nikakor ne stoji. Kajti katoličan vé in spoznava, da so papež in škofje od sv. Duha postavljeni, vladati Cerkev božjo. (Dej. ap. 20, 28.)

A ravno zarad tega je podpisanih škofov sveta dolžnost, krepko in s polno oblastjo svojega poklica vzdigniti se proti gibanju, ki je i po načelih, iz katerih prihaja, i po načinu, v katerem se javlja, popolnoma sposobno, poni- žati od Boga ustanovljeno Cerkev v brezvoljno orožje človeških teženj; omajati v národu versko zvestobo; raztrgati vez, ki edini ljudstvo z Rimsko Stolicó, središčem svete Cerkve, postavljenim od samega Jezusa Kristusa; spodkopati strogi cerkveni red; izročiti konečno zasebnemu ali pa javnemu mnenju učiteljstvo, zakonodajstvo in sodstvo v cerkvenih zadevah.

Sicer je pa tudi politično jako kratkoviden, kdor misli svoj národ s tem poveljati, da pred vsem seje med-nj razpor in si prizadeva zмести ga v ver- skem obziru. Ali mar ne sega národu v osrčje in mu ne zamori jednotnega postopanja v prvi in bistveni kali, kdor zdaj skrito, zdaj očito, vedno pa za- grizeno dovolj, ruši edinost njegovega katoliškega prepričanja, edinost med ljudstvom in duhovščino, edinost in soglasje národovega življenja z npravstve- nimi zakoni svete vere? Kratko, ali ne pije národu mozga iz kosti, kdor mu krade katoliško vero? Ali ne uničuje národu upa in nade, kdor, kakor se

godi v nekterih leposlovnih listih, kuži mladino z opolzlostmi v zapeljivo lepi besedi? (Da, koliko je takih tudi med nami, ki zastavijo pero, češ, národnemu slovstvu v provspreh; toda pri tem pozabijo na oni strahoviti „gorje“, s katerim grozi božji Sodnik „tistemu človeku, po katerem pride pohujšanje.“) (Mat. 18, 7.) Zatoraj škofje vsakemu národu tudi v političnem obziru le koristijo, ako njegove voditelje opomnijo, da je le Bog in njegova sv. Cerkev prvi vir vse socialne edinosti in da brez njega ni mogoče nobenemu národu utemeljiti si prave sreče in zadovoljnosti, kakor pravi sv. pismo: „Beatus populus, cuius Dominus Deus eius“: (Ps. 143, 15.) srečno o n o ljudstvo, kteremu je B o g Gospod (ter voditelj, kakor v zasebnem in očitnem, tako v národnostnem in v socialnem življenji itd.) — — — — —

Vendar pa menijo podpisani škofje, da niso s tem še popolnoma zadovoljili svoji dolžnosti. Obžalovanja vredni prikazni ter nevarnosti, izvirajoče iz njih, morajo z gotovimi ukazi preprečiti.

Svesti si tedaj težke odgovornosti, katero bodo morali kdaj dajati Bogu o cerkvenih zadevah svojih škofij in o izročeni si dušah, in prav v lastni prid duhovščine same, kateri se navadno splošno podtika, kar nepremišljeno zagreše posamezni, prepovedó duhovnikom in klerikom, kolikor spadajo pod njih jurisdikcijo, najstrože ter sub „obedientia canonica“ vsako svojovoljno novotarjanje, ravno tako vsako vdeleževanje pri agitacijah proti sedaj postavno veljavni liturgiji in liturgičnemu jeziku. Naj ne prezira ali prestopa nikdo naše prepovedi, kazaje morda na drugotne razmere, ampak dobro naj pomisli, da se bode njegovo vedenje v tem obziru od Boga sodilo kdaj edino le po določbah njegovih cerkvenih predstojnikov.

Dalje si štejejo podpisani škofje v dolžnost, vsem svojim duhovskim zavedom in semeniščem, — če je sploh potrebno, — kakor tudi vsem duhovnikom in klerikom strogo prepovedati, da ne smejo niti naročevaje niti kakorkoli sodelovaje listov in časopisov, ki smo jih zgoraj natančneje označili, naj izhajajo v katerem koli jeziku, podpirati. Škofje so trdno prepričani, da ne bodo nikoli prisiljeni, nasprotnega ravnanja kaznovati morda celó s cerkvenimi kaznimi. Ravno nasprotno, upajo namreč ter duhovščino pozivljajo, da z vsemi sredstvi in z vso gorečnostjo goji, razširja in podpira dobro, odločno katoliško časopisje, ki stoji popolnoma na cerkvenem stališči, ki je toraj tudi cesarju zvesto vdano, da se tako vsaj nekoliko zajezi vpliv, ki ga, žalibog, tako vspešno širi nasprotno novinarstvo. Ni dvoma, da dandanes je prava dolžnost duhovnih pastirjev tudi ta: gojiti in pospeševati dobro časništvo.

To izjavljamo in določujemo svesti si svoje odgovornosti. Več ali manj te odgovornosti ima vsak duhovnik. Naj bi se je toraj vsi tudi zavedali ter prešinjeni pravih krščanskih načel vsestransko, z besedo in djanjem, delovali skupno in složno s svojimi škofi — za Boga, cesarja, domovino.

V G o r i c i, dné 26. novembra 1887.

† *Alojzij,*

*knezo-nadžkof Goriški in metropolit.*

† *Johann Nepomuk,*

*škof Tržaško-Koperski.*

† *Franc Anian,*

*škof Krški,*

† *Jakob,*

*knez in škof Ljubljanski.*

† *Ivan Krst.,*

*škof Poreško-Puljski.*

## Cerkvenim pevcem.

Kakor vsaka služba, tako ima tudi pevska služba svoje imenitne dolžnosti. Najpred smemo od katoliškega pevca tirjati, da je njegovo vsakdanje življenje v soglasju z njegovo sveto in častno službo, z njegovim petjem, s tem, kar njegova usta očitno in slovesno na svetem kraji spoznavajo. Njegovo življenje bodi toraj, po besedah apostolovih, življenje iz vere. Cerkveni pevec mora biti pobožen, véren in vesten katoličan, katoličan z dušo in telesom. Tega je zlasti dandanes treba, ko posvetnjaštvo, nasladnost in materijalizem skoro vsa srca in možgane razjedajo. Katoliški pevci in pevke „kateri so nastavljeni, da hvalo in slavo božjo na koru prepevajo“, v svojem navadnem življenju pa nič vredni niso, morda celò sè svojim obnašanjem druge pohujšujejo, nikakor niso za cerkveno pevališče, gnjusoba so Bogu, spotika ljudem, hiši božji nikakor ne kinč, ampak sramota. Na to merijo tudi določbe mnogih cerkvenih zborov, n. pr. kolinske synode l. 1862.: „Predstojniki cerkve naj skrbé pred vsem drugim za to, da bodo le take pevce na kor spuščali, kateri, kar z ustmi prepevajo, tudi v srcu verujejo in v djanju spolnujejo“.

In res, kako morejo pevci in pevke, ki so mlačni katoličani, ki se cerkvenega življenja skoro nič ne udeležujejo, kateri neradi s cerkvijo molijo, ž njo ne darujejo, se ne posté, božje besede ne poslušajo, katerim je služba božja vedno predolga, kateri nikdar nimajo želje zediniti se z Zveličarjem pri sv. obhajilu, katerim je vse drugo ljubše, kakor služba božja, — kako morejo taki pevci, vprašamo, cerkveno peti, duha v sv. pesnih skritega čutiti in pa na pravi način izražati? — Kdor hoče cerkvene pesni prepevati, mora če dalje bolj in bolj v samem sebi poskušati in spoznavati, katera čutila da so, ki se vsaki praznik iz srca sv. cerkve skozi njegovo srce in njegova usta v srca vsih vernih prehajati morajo, da v vsih eno in isto ljubezen provzročijo.

Komu je mogoče, neizmerno bogata, najgloblja čutila sv. cerkve opisati? Zdaj je veselje in radost, ki se ima po cerkvenih pesnih razglašati, zdaj kesanje in žalost, potem živa in navdušena vera, molijoča ljubezen, sreča nebeška, zedinjenje z Bogom. To moraš pa, dragi pevec, tudi čutiti in izraziti v svojem petju. Kakor so cerkvene pesni ustvarjene iz globočine sv. vere, po resnici in življenju v zvestobi do cerkve, tako naj bi je tudi Ti v istem duhu prepeval, ne mrzlo, trdo in suhoparno, brez moči in življenja, temuč z gorečnostjo in pristrčnostjo. To pa bodeš le tadaj mogel, če je življenje tvoje „življenje iz vere“, ako se daš voditi od cerkvenega duha, ki se posebno izraža v cerkvenem letu. Resnica je, kar učeni Guéranger v navodu k svojemu „liturgičnemu letu“ piše: „Kar liturgično leto v vsi cerkvi učini, to stori tudi v duši vsacega vernika, da ji je le mar darí božje v sé sprejemati. Vrsteči se skrivnostni letni časi zagotavljajo kristijanu sredstva k onemu nadnaturnemu življenju, brez katerega je vsako drugo življenje bolj ali manj zakrita smrt“. Dà gotovo, kdor cerkveno leto po navodu sv. cerkve preživi, kdor se od tega (skoro bi rekli) božjega vrstenja v liturgičnem letu očarati dá, občuti na zadnje sam fizično spremembo, ki se je v njem godila. — Naj bi vendar tudi Ti, dragi cerkveni pevec, v sebi čutil le-to spremembo;

naj bi bil obvarovan onega verskega mraza, one otrpnene ljubezni, katera je praznične dōbe cerkvenega leta skoro popolnem iz spomina zbrisala, one dōbe, ki so nekdanj bile in bi morale tudi dandanes biti veselje národom, luč učenjakom, podučna knjiga malim!

(Konec prih.)

## Petje pri čč. oo. Benediktinih v Sekovi na Gorenjem Štajerskem.

**P. Angelik Hribar.**

(Konec.)

### f) Čisti glasovi.

Manual: 1. Principal 8', Gamba 8', Flavta 8', in oktava 4'. 2. Principal 8', Salicional 8', Burdon 16', Gamsov rog 4' in Cevna flavta 4'. 3. Principal 8', Salicional 8', Burdon 8', Cornet 8', Cevna flavta 4' in Burdon 4'. K tem v basu: Subbas 16', Violonbas 16' in oktavbas 8'.

### g) Polni resnobni glasovi.

Vsi 8 čevljev dolgi spremenjeni z Burdon 16' in Oktavo 4'. V pedalu vsi 16' in 8' labijalni glasovi.

### h) Močni glasovi.

Vsi 8' in 4' labijalni glasovi, Oktava 2', Kvinta  $2\frac{2}{3}'$ , Burdon 16' tudi Principal 16' s Kvinto  $5\frac{1}{3}'$ . V pedalu vsi 16', 8' in 4' labijalni glasovi s Kvintbas  $10\frac{2}{3}'$ .

### i) Polni, veličastni spremenjeni.

Manual: Principal 8' in 16', Gamba 8', Flavta 8', Burdon 8', trobenta 8', Oktava 4', Gamsov rog 4', Hoboa 8', Oktava 2' in Flavtica 2'. Pedal: Principalbas 16', Subbas 16', Bombarda 16', Serpsent 8', Oktavnibas 8', Flavtni bas 4' s pedalnim sklepom.

### k) Lepo spremembo dajo:

1. Gamba 8' in Cevna flavta 4'. 2. Hoboa 8' in Burdon 8' z gamsovim rogom 4'. 3. Flavta 8' in Fugara 4'. 4. Salicional 8', Eolina 8' in Burdon 16'. 5. Principal 8', Burdon 8', Gamba 8', Cevna flavta 4' in Trobenta 8'. 6. Burdon 8', Burdon 16' in Flavta traversa 4'. 7. Principal 8', Burdon 8', Salicional 8', Harmonična flavta 4' Cevna flavta 4' in Flavtica 2'. 8. Burdon 16', Principal 8', Burdon 8' Gamba 8' in 4' in Flavtica 2'. 9. Geigenprincipal 8', Gamba 8', Burdon 8' in 16', Gamsov rog 4'. Pedal: Subbas 16', Violon 16', Bombarda 16', Cello 8'. Pedalni sklep.

### l) Kombinacije pri „Orgel-Trio“.

Opomba. Trio se imenuje triglasna igrava treh bistvenih ali obligatnih glasov, ali tudi dveh glavnih glasov in spremljajočega basa, ali tudi le enega glavnega glasa in dveh spremljajočih glasov. Izpeljava takošnega „Trio“ se napravi na orglah, kjer sta dva manuala in pedal; n. pr. desna roka igra na zgornjem manualu, leva na spodnjem (glavnem) in pedal napravi tretji glas. Tako n. pr. Viola di Gamba, tudi goslarski principal je prav pripraven

da „cantus firmus“ prednaša. Ali kakor sem v Sekavi slišal tako imenovani Quintatön 16' z nekaterimi 8' dolgimi spremeni. Za spremljevanje „cantus firmus-a“ zamorejo se rabiti Flavto 8' ali Gedakt 8'. V pedalu pa Subbas 16' in Cello 8'. Zato bi bilo želeti, da bi bile orgle povsod z dvema manualoma.

Bil sem l. 1878. na Dunaji pri tako imenovanem „nadaljevalnem Instruktionskursu“ (imeli smo 4 glasbene profesorje) in g. profesor za orgle nam je rekel: „Skrbite za to, da se, kjer le količkaj mogoče, dva manuala pri orglah napravita“. Naj bi si to zapomnili tisti gospodje, kateri nove orgle mislijo napraviti. Ako se že kaj novega dela, naj bode to dobro in pripravno, da služi za vsaki slučaj. Naj sledijo nekatere kombinacije pri „Orgel-Trio“:

a) Manual I. Gamba 8', Gedakt 8'. Manual II. Salicional 8', Tihi gedakt 8'. Pedal: Subbas 16', Cello 8'.

b) Manual I. Principal 8', Hohlflöte 8'. Manual II. Salicional 8' Gedakt 8'. Pedal: Violon 16', Gedaktbas 8'.

c) Manual I. Principal 8', Gamba 8' in Gamsov rog 4'. Manual II Principal 8', Gedakt 8', Cornet 8' in Gedakt 4'. Pedal: Subbas 16', Violonbass 16', Oktabas 8' in Flavtobas 4'.

d) Manual I. Flavto 8', Dolce 8'. Manual II. Hoboa 8', Gedakt 8' Pedal: Subbas 16', Oktavbas 8'.

e) Manual I. Principal 8', Gedakt 8', Trompeta 8'. Manual II. Principal 8', Salicional 8', Gedakt 8'. Pedal: Subbas 16', Violon 16', Oktavbas 8'.

Daljše kombinacije glej v knjigi: „Die Behandlung der Orgel“ od Bernarda Mettenleiter, iz katere sem jih tudi jaz za „Cerkv. Gl.“ priobčil. Založil Fr. Pustet. Knjigo priporočamo.

## D o p i s i.

**Iz Primorja** dne 23. decembra. — Pozdravljen „Cerkv. Gl.“ k ednajstemu tečaju. Tiho in mirno je bilo tvoje delovanje. Ali pa tudi plodonosno, bode prihodnost učila. Na tihem si praznoval desetletnico svojega obstanka; daj Bog! da bi doživel še 25- in 50 letnico v prosep cerkvenj glasbi in slov. národu na korist.

Želim ti v prihodnjem letu še enkrat toliko naročnikov, pridnih dopisovalcev, še več pa poslušnih posnemovalcev. (Tudi sami si to želimo. Vr.)

Število nasprotnikov, mlačnih omahovalcev, naj se skrči, pomnoži pa število gorečnikov za pravo, lepo, dostojno, sveto cerkveno glasbo.

Naj preneha borba, brezvspešna, pogubonosna, o liturgičnem jeziku; naj se raje korist národa ter jezika po družih, bolj hasnjivih potih pospešuje.

Pastirski list škofov ilirske metropolije spregovoril je resne in krasne misli. To so vam besede skrbnih vikših pastirjev, ki se drže stare avstrijske prislovice „vse za vero, dom in cesarja“. Mislim, da je dovolj povedano vsem, ki hočejo katoliki ostati, dà tudi tistim „ki si prisvojajo celó pravico določevati, kako, v kakem redu in jeziku naj se obhajajo najsv. skrivnosti naše svete vere“.

Pravda o liturgičnem jeziku je tedaj končana. Naj pa tudi preneha ono klevetanje nasproti cecilijancem. Zares, drugače niso mogli nam do živega, kakor da so nam očitali latinščino.

Ako se trudimo iz cerkve odpraviti vso nespodobno, pohujšljivo glasbo, — ako se trudimo in žrtvujemo za lepo petje, — ako vstvarjamo zборе pevske, kakoršnih Slovenci

še niso imeli, — ako pojemo še tako težke, klasične proizvode, — vse to ne velja nič proti škodi, „katero latinščina v cerkvi provzrokuje.“

„Latinsko petje ni vstanu ljudstvo duševno povzdigniti“, — tako propoveduje dornberški arhimandrit ter Svantovidov veliki prerok. —

Pustimo odsihmal to borbo na strani; pokažimo raje, kaj zamoremo gledé cerkvene glasbe na podlagi vže obstoječih cerkvenih ukazov; naj se potem prištevamo cecilijancem ali ne. —

In ti „Cerkv. Gl.“ hodi svojo napočeto pot, donašaj nam še dalje mnogo podučljivega berila ter lepih narodnih in umetnih skladeb, in k temu pomagaj ti Bog in sveta Cecilija! — —

**Iz Iga.** (Konec) — Slovesnih večernic, kar časa sem jaz tukaj, še nismo imeli pač pa je v navadi, da jih naši gg. duhovniki ob večjih praznikih namesto kake druge pobožnosti pred altarjem opravljajo, med katerem opravičilo mi na koru (se ve da slovensko) pojemo.

Slovenske maše pojemo od Fajgeljina, Sattnerja, Belarja, Laharnerja in iz Cecilije.

Pred Bogam od že tako znanih domačih skladateljev. Marijne jemljemo iz „Venec Marije“, iz „Zdihljejev“, od Riharja ali iz Cecilije. Obhajilne večidel od Riharja in iz Cecilije, dalje od Belarja in Vavkna. Božične iz raznih izdaj od Cveka, Vavkna, Riharja in Belarja. Postne in velikonočne od Riharja, P. Angelika, Belarja in iz Cecilije. O posameznih godovih med letom iz Cecilije ali pa iz Riharjevih zvezkov. —

Ker sem že opisal, kaj vse da se poje, si štejem v dolžnost navesti tudi, kako da se poje. Zbor obstoji iz 2 sopranov, 2 altov, 1 tenorja (sam); pojemo brez navedenih vzrokov zelo spremenljivo; eno in isto skladbo včasih dobro, dà, hvalno, med tem ko včasih prav slabo. Sploh rečeno, petje pri nas je srednje, malo da ne slabo; upamo pa, da bo s časom že kaj bolje.

Toliko toraj za letos. Ker pa sem s kraljevim pesnikom pričel, naj tudi sklenem z njegovo 119. pesmijo rekoč: Ad Dominum, cum tribularer, clamavi et exaudivit me.

## Razne reči.

— Fr. Haberl-a „Kirchenmusikalisches Jahrbuch“ za l. 1888, obsegajoč VIII. in 112 strani teksta ter 24 str. muzikalne priloge je prišel pri Fr. Pustet-u v Regensburg-u na svitlo in je na prodaj po l m. 60 vin. Kakor njegovi predniki tako je tudi ta letnik jako zanimiv; obsega namreč: † Cardinal Dom. Bartolini, Präfect der S. R. C. und Protector des Cäcilienvereins. Vorwort der Redaktion. Repertorium musicae sacrae. 1. 4. Missa prima: „Sexti Toni“ quinque vocum autore Joanne Croce.

### I. Abhandlungen und Aufsätze.

1. Der Traktat des Johannes Cottonius über Musik. P. Utto Kornmüller O. S. B. 2. Die Vesperpsalmen an Marienfesten. Prof. Dr. Schenz. 3. Beiträge zur Geschichte des deutschen Kirchenliedes. II. P. Guido Maria Dreves, S. J. 4. Eine Composition des Cardinals Jo. de Medicis (Leo papa X.) in einem Manuskripte des 16. Jahrhunderts. Fr. X. Haberl. 5. Giovanni Croce. Eine bio-bibliographische Skizze. Fr. X. Haberl. 6. Auch ein Chorregent von J. B. M. 7. Johannes Beerens, weiland Hochfürstl. Sächsisch-Weisenfeldischen Concert-Meisters und Cammer-Musici Musikalische Discurse (Fortsetzung) aus dem K. M. Jahrbuch 1887.

### II. Anzeigen, Besprechungen, Kritiken.

Psalterium. Compendium Gradualis et Missalis Romani. — Compendium Antiphonarii et Breviarii. — Officium hebdomadae sanctae Ein Spaziergang durch die liturgische Musikgeschichte der katholischen Kirche. Von Dr. Karl Emil Schafhäutl. Krit. v. Prof. A. Walter. Zur Kritik über H. Bellermand: Der

Contrapunkt von M. Haller Zur Kritik über Bitter's Studie zum Stabat mater von Karl Lustner. Kurze Anzeigen verschiedener musikalischer Werke.

#### Anzeigen.

1. Alphabetisches Register der in den Cäcilienvereinskatalog (Nr. 1—1037) aufgenommenen Messen und Requiem. 2. Prospekt der Kirchen-Musikschule in Regensburg. — Depôt für amerikanische Harmonium.

— Ahenskega „Gregorius-Blatt-a“ 11. štev. je prinesla članek, vreden da ga bere vsak, kdor je bral prevz. linškega škofa razglas gledé cerkv. glasbe. Naslov članka je: „Der Erlass des Hochwürdigsten Bischof von Linz und die kirchlichen Nachrichten über Instrumentalmusik“.

— J. E. Habert, orglavec v Gmunden-u in znani skladatelj, naznanja, da bode izdajal „Archiv katholischer Kirchenmusik“. Skladbe bodo nosile kot znak cerkvene vrednosti škofovo potrdilo. Poleg tega, da bodo umetniške vrednosti, bodo tudi lahke in za cerkve na deželi, zraven pa pri lepi zunanji obliki še po nizki ceni. Snopiči najmanj po 50 strani (visoki-folio) bodo izhajali vsakega polletja po 2 gld. — Breitkopf & Härtel v Lipsku pa razglašata vabilo na skupno izdajo vsih Habertovih skladb, ki bode obsegala v 7 oddelkih: maše, litanije, motette, magnificat, antifone, skladke za orgle in cerkvene pesni. Cena filio-poli 30 vin.

— V Vratislavi ustanovil se je odbor, ki nabira doneske za Brosig-ov spominek.

— „Lončen bas“ danes nij več sama šala, ampak gola resnica. V Krauschwitz-u namreč izdeluje lončene base in gosli L. Rohrmann; njih glas je baje prav prijeten, tako da neka vojaška kapela v Lipsku namerava je sprejeti za svoj orkester. — Ribničanje, na noge, da rešite svoj privilegij!

— J. Capenter v Parizu je izumel stroj, „melograf“ imenovan, kateri s pomočjo elektrike na glasoviru igrane skladbe takoj na papir prenaša. Capenter je izročil svoj stroj fizikalni družbi, katera ga je preiskala in potrdila.

— V Bologni bode vseučilišče meseca maja praznovalo svojo 800-letnico z mednarodno glasbeno razstavo, kazajočo razne stopnje glasbenega razvoja. Na čelu odbora, kojemu je italijanska vlada pol milijona lir na razpolago dala, stojita mojstra Verdi in Boito.

## Oglasnik.

**Missa „Laetentur coeli“.** Pro sop., alto et basso, organo comitante, composita et reverendo Domino Joanni Gnjezda, c. r. scholae real. sup. Catechetæ etc. dedicata auctore Ig. Hladnik, op. 9. Pr. part. et 3 voc. 1 fl., 3 voc. sep. 20 kr. Sumptibus et typis J. Blaznik. S to skladbo zahaja skladatelj srečno na polje polifonije, in sicer v zanimivem in za pevce ne pretežkem stilu; ako to mašo dober organist tudi spretno zvršuje, bode maša lep efekt naredila, ker se motivi v raznih glasovih živahno navzgor in navzdol gibajo. Samo obseg posameznih glasov, ki ga skladba zahteva, bode marsikateremu grlu težave delal; sopran ima namreč obseg od *b* do *g*, alt od *g* do *e*, bas od *A* do *e*; le-ta glas je zložen za bariton.

**Himna: Zlatomašniku sv. Očetu papežu Leonu XIII.** Besede zložil J. Krek, vglasbil Ant. Foerster. (Op. 56. a. glej zadnjo številko našega lista!) Kot op. 46. b. je skladatelj prenarobil in razširil to himno za možki zbor s tenorovim samosplovom. Ker se bode le majhno število partitur in glasov natisnilo, opozarjamo na nje, ako bi kje dobro došle. Ker se bode deputacija naše dežele poklonila sv. Očetu stoprav po velikonoči, je časa in tudi povoda dovolj, da se napravljajo „besede“ ali veselice v čast sv. Očetu in v blagodejni namen. Partitura stane 30 kr., 4 glasovi 30 kr. (Solo za tenor se nahaja samo v partituri.)

Pridana je listu 1. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnjezda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster  
Zalaga Cecilijsino društvo. — Tiska R. Milic.